

ANA IVANČIČ

Lolita. **Vladimir Nabokov**. Režija: **Andreja Kovač**. Avtorica odrske priredbe in dramaturginja: **Ira Ratej**. Mestno gledališče ljubljansko, Veliki oder, Ljubljana.

Hišna dramaturginja MGL Ira Ratej ni imela lahkega dela, ko se je lotila dramatizacije kultnega Nabokovega romana Lolita. Na Lolito se veže veliko

Rešite Lolito!

opolzkih asociacij, ki sta jih zaznamovali tudi filmski uprizoritvi, prva v režiji **Stanleyja Kubricka** iz leta 1962 in druga v režiji **Adriana Lyna** iz leta 1997, po scenariju **Stephena Schiffa**. Ratejeva je izhajala predvsem iz romana, ki z očmi profesorja Humberta (**Boris Ostan**) prikazuje spogledljivo in zanj neznošno poželjivo dvanajstletnico Lolito (**Iva Krajnc**), njegove muke ob njenem osvajanju in naraščajočo paranojo, saj se vseskozi zaveda nezakonitosti svojega početja. Pri tem tokokrat postavljeno vprašanje, ali je bila Lolita zapeljana ali je zapeljevala, sploh nima pravega pomena. Roman ponuja ekskluzivni vpogled v glavo pedofila. Pri njegovi uprizoritvi sta se dramaturginja in režiserka Andreja Kovač vprašali: »Hej, kaj pa se dogaja v Lolitini glavi?« Le kakšen odgovor bi lahko izbrale ženske ustvarjalke? Lolita nedvomno trpi, čeprav se zaveda moči svojega položaja in jo tudi izkorišča, vendar jo Humbert vsekakor nadvlada.

On je tisti, ki jo (pri)sili, da mu govori, da je samo njegova, da daje noge naražen, da se obnaša kot njegova ljubica, ne pa hčerka. Če je bralec v romanu zapeljan na pot čustvovanja s Humbertovimi mukami od zapeljevanja Lolite pa vse do zadnje pike v romanu, je gledalec v uprizoritvi podvržen preskočku iz poistovetenja s Humbertom do poistovetenja z Lolito. Igra obsodi Humbertovo pedofilsko ravnanje, gledalec že komaj čaka, da se bo deklica rešila. Vprašanje pedofilije je bilo ob izidu romana (1955) spregledano, saj je bil to čas pred seksualno revolucijo in cenzorje je bolj zanimalo opisovanje seksualnih aktov. Danes pa se toliko govori o tem, da se starši skoraj sramujejo golih fotografij svojih otrok z morja, vendar vseeno niso v dvomih, ko svojo lušno trinajstletnico odpeljejo na fotografiranje za naslovnico znane revije.

OCENA: **3,8**